

Проект на протокол

от Десетото заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г.”

10 юни 2011 г. 10:00 ч., зала “Тракия”, СПА Хотел “Хисар”, гр. Хисаря

Десетото заседание на Комитета за наблюдение на оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” беше открито от заместник-министър на околната среда и водите и председател на Комитета - Ивелина Василева. Тя приветства членовете, гостите на заседанието на Комитета за наблюдение (КН), служителите на Министерство на околната среда и водите (МОСВ), както и представителите на Европейската комисия (ЕК).

Г-жа Ивелина Василева определи Десетото заседание на КН на оперативна програма “Околна среда 2007-2013 г.” (ОПОС) като “вододел в историята на Оперативната програма”.

Тя отбеляза посещението на г-н Дирк Анер – генерален директор на генерална дирекция “Регионална политика” към ЕК през месец май на 2011 г. и връчването от него на официално писмо, което представлява изключително признание за извършеното през изминалата година и половина. В документа са отбелязани своевременните и коректни действията по подобряване на Системите за управление и контрол на Програмата. ЕК установява, че са предприети всички действия са в съответствие с принципите на добро финансово управление, в т. ч.: отстранени са недостатъците на обявените процедури. Контролът над обявяваните от бенефициентите обществени поръчки е подобрен така, че системите за управление и контрол функционират правилно.

В този контекст председателят изказа благодарност на партньорите от ЕК за указаната подкрепа в тежките за ОПОС периоди.

Г-жа Василева благодари и на ръководителите на Управляващия орган (УО) и Междинното звено (МЗ) на ОПОС, на служителите в двете дирекции и на останалите експерти в МОСВ за положените усилия.

Специални благодарности бяха отправени към дирекция “Национален фонд” в Министерство на финансите, към представителите на Изпълнителна агенция “Одит на средствата от Европейския съюз” (ОСЕС), към колегите от “Централното координационно звено” (ЦКЗ) в Министерски съвет (МС) и лично на министър Томислав Дончев.

Заместник-министър Василева благодари и на всички партньори и бенефициенти за демонстрираното разбиране и търпение в периода на трансформиране на Програмата.

Г-жа Василева представи в резюме напредъка по ОПОС към началото на месец юни 2011 г. Договорирани са 1,2 млрд. лв. (35% от бюджета на програмата). Изплатени са 279 млн. лв. (8% от бюджета на програмата).

В сектор “Води” се изпълняват 99 проекта по Техническа помощ (ТП), 26 инфраструктурни, 7 – по комбинираната процедура и една заповед на министъра на

околната среда и водите, в т. ч. “големите” проекти за водните цикли на градовете Враца и Габрово. Изпълнени са 20 договора за ТП (за общо 13,5 млн. лв.).

В сектор “Отпадъци” се изпълнява договор за изграждане на регионално депо в Ботевград на стойност 14,5 млн. лв. На национално ниво са одобрени са два проекта – за управление на отпадъците на София на стойност 256 млн. лв. и на Видин – 19,5 млн. Проектите на Бургас (41 млн. лв.) и Перник (21 млн. лв.) са на финала на своята оценка.

В сектор “Биоразнообразие” се изпълняват 17 проекта, 10 заповеди на министъра, на обща стойност 55 млн. лв. По наскоро приключилата процедура за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие в Република България са подадени 42 проектни предложения, които са в оценка.

По програмата има 9 пуснати в експлоатация обекта: Приморско, Сопот, Белослав, Благоевград, Хисаря, Бургас, Столична община, Казанлък и Каварна на обща стойност над 115 млн. лв.

По отношение на текущите процедури, в сектор “Води” те са две: за строителство и такава за ТП и строителство. По комбинираната процедура са в оценка 12 проектни предложения на стойност 333 млн. лв. Сключени са 7 договора на стойност 257,3 млн. лв. Наскоро одобрен е един проект на Елин Пелин (за 40,6 млн. лв.). В крайна фаза е оценката и на проекта на община Смолян (за 41 млн. лв.).

По процедурата за строителство в оценка са 13 проектни предложения на стойност 339 млн. лв. за общините Трявна, Столична, Тервел, Козлодуй, Кнежа, Пирдоп, Средец, Хисаря, Кричим, Пещера, Ловеч, Монтана и Велики Преслав.

В сектор отпадъци са отправени 14 покани към региони за изграждане на интегрирани системи за управление на отпадъците. Предстои изпращане на покани на стойност 87 млн. лв. до четири региона, които се забавиха (Пазарджик, Кочериново, Провадия и Своге). С това ще приключи процесът на изпращане на 23-те покани за изграждане на системи за управление на отпадъците.

В сектор “Биоразнообразие” е текуща процедура за разработване на планове за опазване на дивите птици в 13 защитени зони. Предстои пускането на нови процедури до края на 2011 г.

Съгласно плановете в системата за наблюдение Лотар, до края на годината се очаква договарянето на 865 млн. лв. или общо 1,688 млн. лв. по Програмата (48% от бюджета на ОПОС). Планираните плащания до края на 2011 г. са 304 млн. лв. или общо 548 млн. лв. или 15,5% от бюджета на ОПОС.

Г-жа Василева напомни за предстоящото обявяване на покана за проектни предложения в сектор “Води”, насочена към населени места с от 2 000 до 10 000 хил. е. ж., с което към 2012 г. се планира пълно договориране на наличния ресурс по ОПОС.

Председателят на КН даде думата на представителя на ГД “Регионална политика” към ЕК – **г-н Валери Натан**, който също определи това заседание като “вододел” за Програмата. Той отбеляза, че предприетите мерки от страна на ръководството на ОПОС са получили одобрението на одитиращите институции на национално и европейско ниво. Приветствано беше създаването и препоръчано запазването в бъдеще на “Технически звена” с тесни специалист в съответните области на Програмата в УО и МЗ на ОПОС. Подкрепен беше активният диалог с бенефициентите. **Г-н Натан** приветства и новообявените процедури и съкратените срокове за верификация. Той напомни, че настъпва период на преговори за следващия програмен период и в този контекст изпълнението по Програмата придобива още по-голяма тежест. В този смисъл

следва да се мисли за нови приоритети. Г-н Натан обърна внимание на течащата реформа във водния сектор в България и подкрепи предложението за включване на Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) като бенефициент по ОПОС, като принципал на ВиК-дружествата в страната.

В заключение г-н Натан припомни, че пред всички ангажирани с Програмата стои още много работа, за да се достигне до набелязаните цели.

С това председателят сложи край на закритата част от заседанието на КН и пристъпи към процедура за одобряване на предложението Дневен ред. След приемането му, започна обсъждането на Протокола от Деветото заседание на КН.

Думата взе представителят на Съюз за стопанска инициатива (ССИ) **г-н Валентин Йовев**. Той отбеляза подобреното качество на документа.

В резултат от липсата на други коментари, Протоколът беше приет и председателят на КН пристъпи към следващата точка от Дневния ред.

Думата беше дадена на **г-жа Ирена Димитрова** и **г-жа Ажда Юсеин**, експерти в дирекция “Кохезионна политика за околна среда” (УО на ОПОС) за представянето на Годишния доклад за напредък по ОПОС за 2010 г. Беше представен финансовият напредък по приоритетни ос, договорените средства, приключилите проекти. Изложени бяха основните проблеми и съответните предприети мерки при изпълнението на Програмата. Присъстващите бяха запознати с мерките, предприети за повишаване капацитета на УО и МЗ на ОПОС, както и с тези за ускоряване изпълнението на Програмата.

Г-жа Юсеин представи с повече конкретика напредъка по трите приоритетни оси на Програмата. Тя отбеляза, че в сектор “Води” свързаните към ПСОВ еквивалент жители са близо 66 хил., което е 5 % от целевата стойност към 2010 г. През март т. г. този показател вече е 155 171 е. ж. (11 %). Представени бяха и пуснатите в експлоатация обекти, както и обявените нови процедури. Отбелязан беше статусът на проектите, чието подписване предстои.

Г-жа Юсеин продължи с напредъка в сектор “Отпадъци” и актуалния статус на проектите, чието стартиране предстои.

В сектор “Биоразнообразие” бяха описани проектите в изпълнение и отворените процедури, както и проектите в оценка. Беше отправена благодарност към “Зелени Балкани” за съдействието им за подобряване разбирането на начина на работа на неправителствените организации (НПО).

Председателят на КН даде думата на ръководителя на УО на ОПОС – **г-жа Малина Крумова**, за да представи коментарите по Годишния доклад и съответните отговори. Тя отбеляза малкото количество коментари по документа. Те са постъпили от следните институции: Министерски съвет, Централното координационно звено, Министерство на транспорта, съобщението и информационните технологии (МТИТС), както и предварителни коментари от ЕК. Г-жа Крумова отбеляза приемането на техническите коментари.

По отношение на коментара, **постъпил от МС**, че в Доклада не е отразен фактът, че към края на 2010 г. не е транспонирана новата Рамкова директива за отпадъците, УО е съгласен с факта, като такъв, но не смята, че е релевантен за Доклада за напредък по Програмата. ОПОС съдейства за ускоряване на този процес и предоставя финансиране, а освен това, всички проекти по Програмата са съобразени с европейското законодателство.

Г-жа Крумова отбеляза, че коментарът на ЦКЗ относно изпълнението на Индикативната годишна работна програма (ИГРП) е счетен за релевантен, понеже представя стойност на планирани и обявени процедури, но не и реално сключени договори.

Коментарът на МТИТС относно секция “Възстановени или отново използвани ресурси” се приема. Той засяга отразяването на мерките за оттегляне на финансиране по 37 проекта по ОПОС, което (финансиране) става достъпно за нови такива.

Коментарът на ЕК отбелязва непълнотата на анализа относно причините за многобройните пропуски при провеждането на обществени поръчки от бенефициенти. По коментара ще се направи по-задълбочен анализ и ще се представят предприетите и планираните мерки. Ще се допълни връзката между изложените проблеми и ниското изпълнение на заложените индикатори по Програмата.

Думата за коментар взе представителят на ЕК **г-н Натан**, който поздрави УО за високото качество и синтезираността на доклада и изказа задоволство от положителното развитие в тази посока. Той поощри подробното описание на срещаните трудности и проблеми.

Г-жа Василева благодари от името на изготвилите Доклада експерти. Тя също се изказа в подкрепа на прозрачния подход при представянето на проблемните въпроси в документа.

Думата за коментар беше дадена на **г-н Кирил Ташев**, представител на Изпълнителна агенция по горите (ИАГ). Той потвърди доброто взаимодействие на Агенцията с МОСВ, в контекста на споменатото в презентацията на Годишния доклад, като благодари за възможността структури на ИАГ да са бенефициенти по ОПОС, в т. ч. природен парк “Българка” и ПП “Беласица”. Той отбеляза и намаления обем документи, който се изисква вече при подаването на проектни предложения по ОПОС. Г-н Ташев изказа подкрепа за отбелязаната в Доклада необходимост за опростяване на процедурите за кандидатстване и апелира за намаляване на документацията, изисквана за верификация на разходи по проекти. Той отбеляза, че често не всички подадени за верифициране документи се преглеждат и остават за следващо искане за плащане, когато трябва отново да се прилага неверифицираната документация. В заключение представителят на ИАГ поздрави МОСВ за добрата работа по Програмата и пожела успешна и ползотворна работа.

Председателят на КН даде думата на ръководителя на МЗ на ОПОС, **г-жа Йоана Христова** за отговор. Тя разясни, че т. н. “частична верификация” се извършва, когато не е представена в пълнота изискуемата документация за възстановяване на средства. В тази връзка не се налага повторно представяне на вече подадени документи.

Думата за коментар взе **г-н Ивайло Хлебаров**, представител на Екологично сдружение “За земята”, представляващо екологичните организации в КН. Той предложи занапред в Годишния доклад да се включва повече информация по ос 2 на Програмата за получените резултати от завършените проекти, защото в момента няма такава за евентуалните регионални системи, които са финансирани или се разработват. Липсва информация каква част от количествата отпадъци ще се преработват и компостираат, като се говори само за “екологосъобразно обезвреждане”. Г-н Хлебаров подкрепи предложението на МС във връзка с транспонирането на законодателство в сферата на отпадъците. Той изрази безпокойство, че липсата на законово изискване за фокусиране върху разделното събиране, рециклиране и компостиране, ще продължи тенденцията за обезвреждане.

В контекста на ос 3 г-н Хлеббаров представи становище, че следва да се прави същностна разлика между видовете бенефициенти. Представените екологични организации все още са на мнение, че капацитетът по верифициране на дейности по ос 3 е “недобър”, както и че може би контролът по тези проекти следва да е на ниво резултати.

Г-жа Василева прие препоръката по ос 2 с уточнението, че все още няма изпълнен проект по нея.

За отговор по коментара за ос 3, думата беше дадена на **г-жа Крумова**. Тя благодари за разбирането на НПО в тази връзка и отбеляза, че усилията на Министерството са в тази посока. Тя изрази готовност за обсъждане на предложения и извън рамките на Комитета.

В тази връзка ръководителят на МЗ, **г-жа Христова** добави, че в края на месец юни се организира среща с НПО, изпълняващи проекти, на която ще се търсят варианти за цялостна оптимизация на процесите.

Думата за коментар беше дадена на **г-н Ботьо Табаков**, представител на Българската минно-геоложка камара. Той изказа задоволство от положителните тенденции в развитието на Програмата. Акцентира върху добри практики като единния, системен подход към бенефициентите, активните срещи с тях, опростяването на процедурите и отпадането на някои изисквания по кандидатстване, прилагането на финансови корекции. Във връзка с последното г-н Табаков отбеляза риска, предпоставен от не съвсем ясните формулировки и предложи те да се детайлизират.

Заместник-министър Василева отбеляза, че структурите на ОПОС работят съгласно одобрената на национално ниво методология за налагане на финансови корекции. В тази връзка наскоро е проведена среща, инициирана от дирекция “Национален фонд” за унифициране на подхода в сферата.

Думата беше дадена на ръководителя на УО, **г-жа Крумова**, която поясни, че финансовите корекции не са санкции, а корективни мерки, ограничаващи загубите за европейския бюджет. В този смисъл конкретизиране на санкции за всяко нарушение, би довело до налагане на финансови корекции дори когато нарушението няма финансово изражение. **Г-жа Крумова** отбеляза, че УО и МЗ на ОПОС не са санкциониращ орган. Тя добави, че ако УО налага финансови корекции, това ще бъде направено от Изпълнителна агенция “Одит на средствата от ЕС” (ОСЕС).

Г-н Радослав Недялков, представител на ИА ОСЕС, изцяло подкрепи изказването на г-жа Крумова и подчерта, че всеки случай на финансова корекция се анализира поотделно.

Г-н Табаков се съгласи с горното, като отбеляза, че този подход следва да има дисциплиниращ ефект, а когато има субективизъм, няма такъв и се губи усещането за справедливост.

Думата все **г-жа Добринка Кръстева**, представител на дирекция “Програмиране на средствата от ЕС” в ЦКЗ към МС, която отбеляза, че не става въпрос за субективизъм, а за свобода и че конкретни проценти за всяко отделно нарушение биха навредили на бенефициентите. Тя добави, че отговорните звена са “отворени” за предложения по Методологията и тя търпи промени.

Г-жа Христова взе думата и отбеляза, че се смесват Методологията за налагане на финансови корекции и Подхода, приет от Оперативната програма в началото на 2010 г. Съгласно него са подписани допълнителни споразумения с бенефициентите, където се

засяга правото на Договарящия орган да налага финансови корекции, съгласно насоките на ЕК, като даде пример, според който при аналогични нарушения на двама бенефициенти, МЗ ще предложи еднакъв корекционен процент, но следва да се провери дали това нарушение, би довело, например, до промяна в класирането на участниците, ако нарушението не се е било факт. Възможно е това да създаде подвеждащо впечатление за несправедливост, но е факт, че одитните органи до момента потвърждават наложените по ОПОС финансови корекции.

Г-жа Крумова закри темата за финансовите корекции, като отбеляза, че ще приеме коментара на г-н Табаков като необходимост от изясняване на процедурата и подобряване на диалога с бенефициентите по темата, като им се даде възможност да изразят гледната си точка. В тази връзка вече са предприети мерки.

Поради липсата на повече коментари, **г-жа Василева** обяви одобрението на Годишния доклад за напредък по ОПОС за 2010 г.

Г-жа Крумова напомни, че всеки от членовете на КН следва да подпише Декларация за безпристрастност и обяви 30-минутна почивка.

Заместник-министър Василева, пристъпи към втората част от закритото заседание и разглеждане на следващата точка от дневния ред - „Предложение за допълнение в ОПОС”.

Думата беше дадена на ръководителя на УО, **г-жа Малина Крумова**, за да представи предложенията за допълнение в ОПОС. Тя отбеляза, че предложението е продиктувано от основни трудности, срещани в процеса на подготовка и управление на проекти по приоритетна ос 1. Промяната цели да бъдат предприети мерки за улесняване подготовката на пълноценни и качествени проекти за следващия програмен период. Основните трудности са свързани със сложността на проектите, но и с незавършената реформа във ВиК сектора, който се характеризира с огромни нужди по отношение на изграждане или рехабилитация на инфраструктура за предоставяне на ВиК услуги. Въпреки големия ресурс на оперативната програма, той не е достатъчен за да покрие всички тези нужди, но същевременно е необходимо създаването на система, която да гарантира занапред създаването на устойчива инфраструктура, без повтарящо се безвъзмездно финансиране. Тази система следва да бъде базирана на икономически принципи. Основната роля на УО ще е да гарантира и подпомага процеса с цел максимално усвояване на средствата в настоящия програмен период и максимално добра подготовка на следващия 2014 – 2020 г. В тази връзка през 2010 г. се потърси по-активната роля на ВиК операторите в подготовката и изпълнението на проекти по ОПОС, по отношение на предоставяне на данни, предоставяне на експертиза и др. дейности със съгласувателен, координационен характер. По този начин ВиК дружествата, които експлоатират ВиК инфраструктурата, са запознати, участват в процеса и се гарантира устойчива експлоатация на изградената със средства от ОПОС инфраструктура. Предоставена е възможността операторите да участват и във финансирането.

Основните насоки за реформата във ВиК сектора са свързани с изясняване на собствеността върху ВиК активите и факта, че цялата инфраструктура е публична общинска или съответно държавна собственост, съгласно Закона за водите. Целите на реформата са свързани с осигуряване на необходимото качество на предоставената услуга. В тази връзка са предприети действия за планиране на съответните дейности, за да се гарантира това. Другата основна насока на реформата е установяване на механизъм, по който финансирането на тази инфраструктура да е по устойчив, икономически ефективен начин.

За осъществяването на реформата е установено, съвместно с МРРБ, че е необходимо съществено укрепване на капацитета на новосъздадените ВиК асоциации, тъй като основната им роля е насочена към управление и развитие на съществуващия актив и този, който предстои да бъде изграден, както и да се търсят на начини за привличане на допълнителни средства. Съгласно Закона за водите отговорен за провеждането на реформата и държавната политика свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на ВиК системи е Министърът на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), който същевременно е отговорен за координиране на дейностите на ВиК асоциациите и е принципал на държавните ВиК дружества. Поради тази причина е идентифицирано, че някои дейности, необходими за осъществяването на реформата, са съществено свързани с МРРБ. Затова се представя предложение за изменение на Оперативната програма, което се състои във въвеждане на: нов бенефициент – “структури в МРРБ, ангажирани с координацията и контрола на реформата във ВиК сектора и във въвеждане на нов тип дейности”. МРРБ и структурата, която ще бъде ангажирана с реформата ще бъде директен бенефициент по ОПОС.

Заместник-министър Василева даде думата за коментари и изказвания.

Г-н Пламен Стефанов, Областен управител на област Видин и представител на Северозападния регион за планиране, отбеляза, че приема безрезервно мотивите за включването на МРРБ и неговите структури като бенефициент, но допълва, че би желал да се включат областните управи и управители. Като мотив посочи, че практическата дейност по учредяването и ръководството на ВиК асоциациите е възложено на областния управител, който трябва да се грижи за всичко, включително събиране на сведенията по отношение на определяне на собствеността, върху която ще функционира цялата дейност. Той предположи, че по същия начин ще стои въпросът с подписването на договора със съответния ВиК оператор.

Заместник-министър Василева благодари за предложението и даде думата на представителите на МРРБ, за да представят по-детайлно концепцията.

Думата беше дадена на **г-жа Иванка Виденова** от МРРБ, която благодари на министерството и ОПОС, за добрата работа, съдействието и разбирането по отношение на реализирането на този проект. Тя допълни, че г-жа Крумова доста добре е представила основните части на проекта, едната, от които е повишаване на административния капацитет на свързаните с асоциации по ВиК области и общини, които ще сключват договорите с ВиК операторите и ще следят за качеството на ВиК услугите. Г-жа Виденова изрази надежда. Тя добави, че самия проект, когато бъде разписан, ще бъде изпратен за получаване на мнение от страна на УО на ОПОС.

В отговор **г-жа Крумова** уточни, че основна част от проекта е повишаване на административния капацитет, но не в тесния смисъл на обикновени обучения, а се има предвид че мерките, които ще залегнат в проекта ще бъдат насочени към изграждане на капацитет във всяко едно отношение, включително ресурсно осигуряване и обезпечаване на дейността свързана с управлението на ВиК активите. Причината да не са включени областните администрации или ВиК асоциации е, че е от съществено значение този процес да върви координирано и съгласувано на национални ниво, за да е сигурно, че протича еднакво навсякъде. Г-жа Крумова отбеляза, че ако представителите на областната администрация, в лицето на Област София, имат друго мнение, то може да бъде разгледано и обмислено.

Г-жа Ирена Петкова от Областна администрация на Софийска област, изтъкна, че по отношение на работата на ВиК асоциациите категорично има нужда от укрепване на

административния капацитет на областните администрации, защото такъв все още не е създаден. Тя допълни, че бюджетът за такъв капацитет е крайно ограничен, а проблемите са изключително много. Самата комуникация между отделните общини в рамките на една асоциация, когато се говори за голям брой общини, също е изключително трудна. Факт е, че областните администрации ще участват във всички процеси с капацитет и специалисти. Г-жа Петкова отбеляза, че водеща е ролята на МРРБ, но може би следва да се помисли за създаване на подпроекти или съвместни проекти и включването на областните администрации.

Г-н Карстен Расмусен, приветства предложението за включване на новите бенефициенти. По отношение на областните администрации той заяви, че не смята за необходимо изричното им споменаване на ниво програма и че МРРБ ще съумее да насочи тези ресурси правилно. По скоро МРРБ трябва да присъства като бенефициент на програмно ниво. Според ЕК това допълнение към програмата е значителна стъпка в правилната посока. Г-н Расмусен изрази тревога по отношение на закъснението на финализирането на реформата във водния сектор, както и частичната смяна на посоката. Той допълни, че има неяснота по отношение на посоката, в която се върви и очевидно това е въпрос от вътрешен характер, който зависи от МРРБ, от МОСВ и други релевантни министерства, които следва да постигнат съгласие. Подчертава, че спешно трябва да се излезе от настоящата ситуация, тъй като някои от проектите ще пострадат по време на тяхната подготовка. Паричните потоци, възможността проектите да бъдат кредитирани не е гарантирана, защото няма яснота кой какво прави, и кой за какво ще бъде отговорен в близкото бъдеще. Затова финализирането на реформата и постигнатото съгласие е спешно. Още веднъж г-н Расмусен призова двете министерства да постигнат съгласие и тясно да си сътрудничат с общините и министерство на финансите с оглед създаването на система, която да позволи генериране на жизнеспособни проекти. Той подчерта, че настоящата ситуация не предпоставя добри условия за развитие на проектите. Г-н Расмусен отбеляза, че е необходима силна организация от страна на МРРБ и предлага на следващия КН, МРРБ да представи какви стъпки са предприети с оглед на доброто оползотворяване на тези ресурси и в каква посока са насочени. Предлага да има обща обратна връзка относно състоянието на водния сектор от двете министерства по време на следващия КН.

Заместник-министър Василева благодари за коментарите и заяви, че напълно приема предложението на следващия КН да се представи напредъкът по отношение на прилагането на изпълнението на реформата във водния сектор. Що се отнася до предложението отбеляза, че е изяснена логиката и презумпцията по отношение на промяната на ОП. МРРБ, като отговорна институция за този сектор, става бенефициент и разработва концепцията, която да подпомогне всички участници в този процес, най-важните от които, разбира се, са асоциациите и те имат необходимост от много сериозна подкрепа, както и областните управители, които имат най-голям дял и отговорност в тези структури.

Г-н Йовев взе думата и отбеляза, че за около половин година това е второто допълнение на ОПОС и той безусловно го подкрепя. Той допълни, че и първото е във връзка с ОПРР, с което се поправя грешката за непредвидените средства, които да бъдат взети от ОПОС. **Г-н Йовев** отбеляза, че за подобно хоризонтално разглеждане на проблемите в България говори от 5 години, че това е правилният път и такива действия трябва да се предприемат. Усилията трябва да се задълбочат по отношение на контрола на процесите и случващото се в другите сектори относно ОПОС. Той припомни, че на миналото заседание е помолил, ако има готовност, да се представи какъв е ресурсът, заделен в посока ОПРР. Предлага да се включи като тема в следващото заседание, за да

се види каква част от този ресурс ще бъде заделен в тази посока. Смята, че това ще е разумно и подкрепя подобна стъпка за хоризонтални дейности в тази област.

Г-жа Крумова отговори, че не е забравено обещанието за представяне на ресурса за сметосъбиращата и сметоизвозващата техника, но тъй като се очаква проектите да постъпят в края на август, тази информация все още се обобщава. В момента, в който е налична, ще бъде публикувана и на електронната страница на ОПОС. По отношение на допълнението на Програмата и предвид комуникацията с МРРБ, вече има ясна представа за необходимия финансов ресурс за осъществяване на всички дейности предвидени за подобен хоризонтален проект. Сумата към настоящия момент е около 10 млн. лв. и включва разработване на всички стратегически подзаконовни нормативни актове, усилено изграждане на капацитета на областните администрации, ВиК асоциации и оператори и всички други стъпки, необходими за да се осъществи реформата. Това е сумата която се обсъжда към момента, но разбира се, подлежи на доуточняване след подаване на проектното предложение и остойносттаване и възлагане на дейностите по проекта.

Г-н Йовев определи това като разумно и благодари за изяснението.

Заместник-министър Василева благодари за коментарите и заяви, че и тази точка от дневния ред може да се приеме. Тя пристъпи към представяне на предприетите мерки за укрепване на административния капацитет на бенефициентите. Информацията представи **г-жа Анастасия Грозданова**, експерт в дирекция КПОС.

Г-жа Грозданова В началото на 2011 г. от двете дирекции КПОС и “Фондове на ЕС за околна среда” (ФЕСОС) разработени планове за обучения на бенефициентите, които изпълняват проекти по Програмата и за потенциални бенефициенти, които подготвят проектни предложения по новообявени процедури. Мерките предвидени в тези планове са в 3 групи: обучения, консултации и приемни дни и информационни дни.

През 2010 г. са организирани 13 обучения, в които вземат участие 480 бенефициенти. За 2011 г. са предвидени 3 цикъла от обучения посветени на бенефициенти, които изпълняват проекти съответно в секторите „Води”, „Отпадъци” и „Биоразнообразие”. Консултациите са срещите провеждани от УО, а приемните дни се водят от МЗ с бенефициенти, които изпълняват проекти по програмата.

За подсилването на административния капацитет на УО и МЗ са създадени Технически звена по реда на ПМС № 203 от 13.09.2010 г.

Заместник-министър Василева даде думата на **г-н Ивайло Хлебаров** от ЕС „За Земята” за коментар. Той направи две конкретни предложения във връзка с мерките за повишаване на капацитета на бенефициентите. Подчерта, че тъй като немалка част от обученията на бенефициентите са насочени към администриране на съответните проекти, би могло да се наблегне на обучения по съответните теми и проблематики - отпадъци, биоразнообразие, защото това е съществен елемент от изготвянето на даден проект. На съвместните обучения, тематични, които се провеждат за служители на МОСВ и на РИОСВ, трябва да могат да се допускат конкретни външни заинтересовани страни, бенефициенти или НПО, които ще правят мониторинг. Реално това не би оскъпило едно обучение, но дава възможност да се срещнат и обучат както служителите на министерството и неговите регионални структури, така и конкретни бенефициенти, които в последствие ще работят и ще изпълняват проекти.

Заместник-министър Василева прие предложението и изрази разбиране, че се отчита необходимостта от повече информираност на всички заинтересовани страни относно политиките свързани с опазването на околната среда. Допълни, че оперативната

програма е инструмент, който подпомага прилагането на тези политики в информационните дни и обучения, в които се залага на основните моменти свързани с екологичното законодателство. Министерството също полага немалко усилия и се провеждат регулярни срещи със заинтересовани лица.

Г-жа Крумова благодари за направения коментар и отбеляза, че в плана, споменат от г-жа Грозданова, са предвидени и такива обучения още през тази година, защото освен за подготовката на проекти, обученията по теми или сектори са много важни за последващата експлоатация, включително и на инфраструктурата, която се изгражда със средства от оперативната програма. Тя благодари за коментара и допълни, че ще се има предвид организацията на такива обучения. Също приема втория коментар за съвместни обучения с представители на НПО.

Г-н Расмусен изказа поздравления за особено добрите постижения и призова това високо ниво да се запази. Той отбеляза, че много общини все още не участват в изпълнението на проекти физически, и те трябва да се обучат. Обученията са необходими на всички етапи.

Заместник-министър Василева благодари и заяви, че както винаги успехът е взаимен и зависи от общите усилия и тези на бенефициентите. Тя даде думата на **г-жа Таня Славова**, координатор на проекта за изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) в Сопот, която представи етапите от началото на подготовката до финализирането на проекта.

Г-жа Таня Славова благодари за възможността да представи изпълнението на проекта като добра практика. ПСОВ на гр. Сопот е първата изградена, финансирана и въведена в експлоатация по ОПОС. Тя е първият етап от комплексното пречистване на водите на гр. Сопот. Вторият етап е в процес на разработка и включва цялостна подмяна на канализационната мрежа. Общата стойност на проекта за пречиствателната станция е 18 млн. лева. Капацитетът на ПСОВ е 25 000 екв. ж. Представен беше видео материал посветен на изграждането на ПСОВ на гр. Сопот.

Заместник-министър Василева отбеляза, че цикълът на проекта не е бил никак лек за общината. Той е съпътстван от много предизвикателства и немалко проблеми, но активността и огромното желание от страна на общината да доведе проекта до успешен край са били видими за всички. Изказа своите поздравления за изключително добрия видео материал и благодари на безкрайно мотивирания екип на една община, която не е много голяма, но доказва, че експертите могат да се справят. Г-жа Василева допълни, че ще бъдем свидетели на много подобни проекти.

Г-н Расмусен заявява, че много би желал да получи копие от видео материала, за да бъде показан в Брюксел, по време на *Дните на отворените врати*, където се очакват близо 6 000 души. Според него клипът разчупва представата, че инфраструктурните проекти са скучни, и допълва, че те дори понякога са красиви.

Заместник-министър Василева даде думата на представителя на домакините от Община Хисаря, **г-жа Димитрина Кьорлинска**, координатор на проекта за ПСОВ.

Г-жа Кьорлинска отбеляза, че проектът е първи етап от интегриран проект за подобряване на водния сектор на град Хисаря. Тя представи и проекта по техническа помощ за предстоящото изграждане на битова и дъждовна канализация и реконструкция и подмяна на водопроводна мрежа в три от кварталите в града. Общата стойност на проекта по техническа помощ е 1 190 082 лв. като по договор тя е 1 255 830 лв. Проектното предложение е подадено на 21.02.2011 г. и предвижда изграждане и реконструкция на канализационна мрежа с дължина 29,589 м. Чрез реализацията на

този проект в Хисаря ще се осъществи 100% процента изграждане на канализационна инфраструктура и 100% процента от населението на града ще бъде включено към канализационна система. Общата стойност на проекта по новата процедура за строителство, който е в процес на оценка, е 40 000 477 лв.

Г-н Расмусен отчете високото нивото на амбициите относно финализирането на мрежата и ПСОВ. Той обърна внимание, че е цената на метър изглежда висока и е добре да се провери. Представителят на ЕК попита и дали има създадена база данни за средни цени за услугите.

На второ място Г-н Расмусен заяви, че е проведено дълго обсъждане относно операторите и е останало впечатлението, че споразумението на този етап е всички ПСОВ, които се строят с европейски фондове, да управляват от операторите на място. Очевидно всяка община, голяма или малка, получавайки тази сума (около 4300 евро на глава от населението), би станала самостоятелна, което ще накърни принципа на солидарност в дългосрочен план. ЕК е против отдалечаването от съществуващата система.

Заместник-министър Василева заяви, че министерството следи за разходите и това е част от методиката, разработена с референтни цени по отношение на предоставените услуги и такива за стойност на линеен метър, линейна инфраструктура, и съответно стойност на брой екв. жители, които трябва да бъдат съобразени при подготовката на проектните предложения от страна на бенефициентите. Що се отнася до коментара за ВиК операторите, МОСВ подкрепя подобен подход, който също се застъпва и от МРРБ.

Г-н Йовев благодари за представянето на ПСОВ Хисаря и отбеляза във връзка с посещението на място, че всичко това е начало на добра практика. В тази връзка той коментира, че сега е моментът да се обърне сериозно внимание на критериите, относно качеството на строителство. Той подчерта необходимостта от осигуряване на високото качество на строителство на обектите в страната.

Заместник-министър Василева изтъкна, че всички се стремят към перфекционизъм и разбира съображенията на г-н Йовев. Допълни, че процедурите, свързани с комисия по приемане и въвеждане в експлоатация на обекта, са тези които отчитат изпълнението на нормите, както на проектиране, така и на изпълнението на строителството. Тя уточни, че може би това не е най-подходящото място за обсъждане на строителните норми. Изтъкна, че проявява разбиране и е съгласна с желанието за перфекционизъм, но най-вече нещата трябва да се правят в съответствие с нормите, което се удостоверява от съответните контролни органи.

В точка *Разни* от дневния ред **г-жа Василева** представи информация за националната кампания „Зелена България”, която е част от дейностите по информация и публичност, свързана с изпълнението на ОПОС. Кампанията е обявена в три етапа – раздаване на поощрителни награди в категорията „Най-зелен бизнес”. **Първият етап** е награждаването, което се състоя на 6 юни по време на церемония посветена на Денят на околната среда. С тази инициатива бе направен опит за поощряване на тези бизнеси, които доказват, че въпреки икономическата криза е възможно да се инвестира време и пари в опазване на околната среда. **Вторият етап** е насочен към най-активните общини в ОПОС. На годишната среща на българските общини на 7 и 8 юли ще се състои церемония за награждаване на общините с най-много усвоени средства по програмата, най-голяма брой проекти и др. В края на 2011 г. ще бъде определен най-зелен град и ще бъдат поощрявани населени места, които имат инициативи свързани с околната среда. Кампанията, подкрепена от ОПОС, е насочена към популяризиране на инициативи,

свързани с опазването на околната среда. Резултатите от кампанията ще бъдат представени на следващия КН.

Г-н Хлеббаров заяви, че се надява тази кампания да се развива по-малко в посока “*greenwashing*” (зелен PR) и да се обръща повече внимание на тези които се награждават във връзка с факта, че шефът на “Белла България” АД е отстрелял Бяла мечка, която е застрашен вид.

По отношение на точка *Разни* организациите, занимаващи се с биоразнообразие имат конкретно предложение във връзка с включване на конкретна дейност в индикативната програма на ОПОС. На биографски семинари за определяне на защитените морски местообитания са направени заключения, според които тези територии са недостатъчни и предлагат обявяването на нови защитени територии да бъде включено като мярка в Индикативната годишна работна програма. Поради научния аспект на дейността, НПО считат, че няма да има съществена административна тежест за прилагането на тази мярка, тъй като по чл. 4.4 от ЗОП не се изискват процедури за обществени поръчки.

Заместник-министър Василева предложи да се приеме за сведение предложението, което предстои да бъде разгледано от експертите, както от ОПОС, така и от НСЗП. В допълнение, по отношение на коментара за ЗОП, също е необходимо експертно становище.

Г-жа Крумова добави, че част от дейностите, свързани с обявяването на нови морски територии са включени в един проект, който ще се изпълнява след като бъде оценен от ИАОС. Това е продиктувано точно от факта, че биогеографските семинари са показали такава недостатъчност. Предприети са мерки и в сътрудничество с компетентната дирекция НСЗП, ако е необходимо, ще се включат и други. Предложението беше прието.

Заместник-министър Василева благодари на всички за участието в КН, за коментарите и предложенията и изрази надежда, че на следващото заседание ще бъдат докладвани още по-добри резултати.

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Г-жа Ивелина Василева – Председател на Комитета за наблюдение заместник-министър на околната среда и водите
2. Г-жа Малина Крумова – Директор на Дирекция “Кохезионна политика за околна среда”, Министерство на околната среда и водите
3. Г-жа Йоана Христова – Директор на Дирекция “Фондове на Европейския съюз за околна среда”, Министерство на околната среда и водите
4. Г-жа Добринка Кръстева – Министерски съвет, Централно Координационно Звено.
5. Г-жа Денница Недева - Министерски съвет, дирекция “Координация по въпросите на Европейския съюз”
6. Г-жа Ивет Баева – Министерски съвет, дирекция “Икономическа и социална политика”.
7. Г-жа Снежана Смиловска – Министерски съвет, ЦКЗ, дирекция “Мониторинг на средствата от ЕС”.
8. Г-жа Галя Иванова – Министерство на финансите, дирекция "Оперативна програма Техническа помощ", Министерски Съвет
9. Г-жа Вержиния Милева – Министерство на Регионалното развитие и благоустройство
10. Г-жа Галина Василева - Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, дирекция “Координация на програми и проекти”.
11. Г-жа Ива Якимова - Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност”.
12. Г-н Мустафа Чаушов - Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, дирекция “Европейски фондове за конкурентоспособност”.
13. Г-н Пламен Гиргинов - Министерство на труда и социалната политика, дирекция “Европейски фондове, международни програми и проекти”.
14. Г-н Симон Папазян - Министерство на финансите, Дирекция “Оперативна програма „Административен капацитет”
15. Г-жа Веселина Рошлева – Изпълнителна агенция по околна среда, дирекция “Мониторинг и оценка на околната среда”.
16. Г-жа Любка Лазарова – Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури.
17. Г-н Кирил Ташев – Изпълнителна агенция по горите.
18. Г-жа Илиана Лазарова - Министерство на финансите, дирекция “Икономическа и финансова политика”
19. Г-н Георги Иванов – Министерство на околната среда и водите, дирекция “Управление на водите”.
20. Г-жа Пенка Стоичкова – Министерство на околната среда и водите, дирекция “Национална служба за защита на природата”.
21. Г-н Александър Рангелов – Министерство на околната среда и водите, дирекция “Политики по околна среда”.
22. Г-н Цветан Цанков - Министерство на вътрешните работи, главна дирекция “Криминална Полиция”

23. Г-н Петър Петров – Национален статистически институт.
24. Г-н Минчо Казанджиев – Национално сдружение на общините в Република България.
25. Г-н Пламен Стефанов – Регионален съвет за развитие на Северозападен район за планиране
26. Г-жа Ирена Петкова – Регионален съвет за развитие на Югозападен район за планиране
27. Г-н Николай Сиджимов – Асоциация на еколозите от общините в България.
28. Г-н Ботьо Табаков – Българска минно-геоложка камара.
29. Г-жа Илиана Павлова – Българска стопанска камара.
30. Г-н Валентин Йовев – Съюз за стопанска инициатива.
31. Г-жа Юлиана Янкова – Конфедерация на работодателите и индустриалците в България.
32. Г-жа Емилия Димитрова - Конфедерация на независимите синдикати в България.

Наблюдатели в Комитета за наблюдение:

33. Г-н Валери Натан – Европейска комисия, ГД “Регионална политика”.
34. Г-н Карстен Расмусен – Европейска комисия, ГД “Регионална политика”.
35. Г-жа Ставрула Пелекаси - Европейска комисия, ГД “Регионална политика”.
36. Г-н Ралф Аймар - Европейска инвестиционна банка, “Джаспърс”.
37. Г-жа Карина Караиванова-Ганозова - Министерство на финансите, дирекция “Национален фонд”.
38. Г-н Радослав Недялков – Министерство на финансите, ИС “Одит на средствата от ЕС”.
39. Г-н Ивайло Хлеббаров – фондация “Блулинк”.
40. Г-н Дончо Иванов - Коалиция за устойчиво развитие.

11.07.2011 г.

ОДОБРИЛ:

**ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КН НА ОПОС**

Съгласувано с:

Малина Крумова, директор дирекция КПОС.....

Спиридон Александров, началник отдел МД.....

Изготвил:

Ирена Димитрова, мл. експерт, отдел МД.....

Люсил Шубаралян, ст. Експерт, отдел МД.....